

Empīriskā ticamības funkcijas metode un Bārtleta korekcija

Sandra Vucāne

Latvijas Universitāte

2010.gada 22.septembris

Diplomdarbs

Empīriskās ticamības funkcijas metode un tās pielietojumi statistikā

Maģistra darbs

Bārtleta korekcija empīriskās ticamības metodei

Doktora darbs

Bārtleta korekcija empīriskās ticamības metodei divu izlašu gadījumā

1. $X_1, \dots, X_n$ ir neatkarīgi, vienādi sadalīti gadījuma lielumi ar blīvuma funkciju $f(x|\theta)$, kur $\theta \in \Theta \subset \mathbb{R}^k$;
2. Hipotēžu pārbaude: $H_0: \theta \in \Theta_0$ pret $H_1: \theta \in \Theta_1$, kur $\Theta_0 \cup \Theta_1 = \Theta \subset \mathbb{R}^k$ un $\Theta_0 \cap \Theta_1 = \emptyset$.

Tests noraida H_0 pie mazām vislielākās ticamības attiecības testa statistikas

$$\lambda_n = \frac{\sup_{\theta \in \Theta_0} L_n(\theta)}{\sup_{\theta \in \Theta} L_n(\theta)} = \frac{L_n(\hat{\theta}_0)}{L_n(\hat{\theta}_1)}$$

vērtībām.

3. Vilksa teorēma:

$$-2 \ln \lambda_n \sim \chi_r^2, \text{ kur } 0 < r \leq k.$$

4. Ticamības intervāls parametram θ ir formā:
 $\left\{ \theta : -2 \ln(L_n(\theta)/L_n(\hat{\theta}_1)) \leq c \right\}$, kur c nosaka no
 $P(\chi_r^2 \leq c) = 1 - \alpha$.

- Ja $X_1, \dots, X_n$ ir neatkarīgi un vienādi sadalīti ar kādu sadalījuma funkciju F_0 , tad funkcijas F neparametriskā ticamības funkcija ir

$$L(F) = \prod_{i=1}^n (F(X_i) - F(X_i-)),$$

kur $F(x) = P(X \leq x)$ un $F(x-) = P(X < x)$;

Teorēma (Owen, 2001)

Pieņemsim, ka $X_1, \dots, X_n$ ir neatkarīgi gadījuma lielumi ar sadalījuma funkciju F_0 un F_n ir to empīriskā sadalījuma funkcija. Ja $F \neq F_n$, tad $L(F) < L(F_n)$.

- Neparametriskajā gadījumā parametrus izsaka kā funkcionāļus no sadalījuma funkcijas $\theta = T(F)$.
- Piemēri:
  - ① vidējā vērtība: $\theta = EX = \int_{-\infty}^{+\infty} x dF(x)$ un $\hat{\theta}$ iegūstam sekojoši $\hat{\theta} = \int_{-\infty}^{+\infty} x dF_n(x) = n^{-1} \sum_i X_i = \bar{X}$,
  - ② mediāna $\theta = m : \int_{-\infty}^m dF(x) - \int_m^{+\infty} dF(x) = 0$.
- Sadalījuma funkcijas F neparametriskās ticamības funkcijas attiecība:

$$R(F) = \frac{L(F)}{L(F_n)} = \prod_{i=1}^n n p_i.$$

Neparametriskās vislielākās ticamības funkcijas attiecība vidējai vērtībai μ

- Ticamības intervāli $\theta = T(F) = \mu$, izmantojot empīriskās ticamības attiecību:

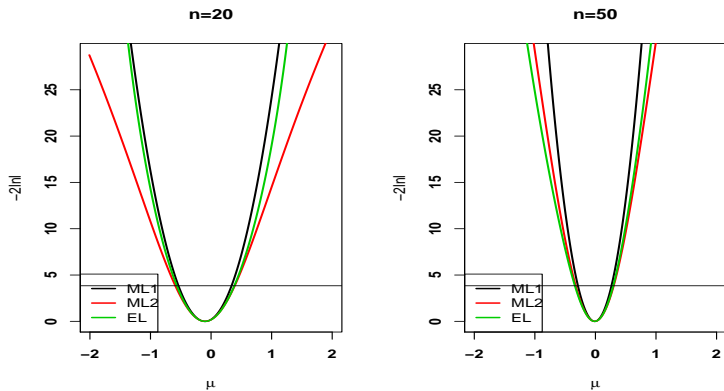
$$R(\mu) = \sup \left\{ \prod_{i=1}^n np_i \mid p_i \geq 0, \sum_{i=1}^n p_i = 1, \sum_{i=1}^n p_i X_i = \mu \right\}.$$

- Izteiksme $\prod_{i=1}^n np_i$ savu maksimumu sasniedz pie $p_i = p_i(\mu) = n^{-1} \{1 + \lambda(X_i - \mu)\}^{-1}$, kur $\lambda = \lambda(\mu)$ nosaka no $\sum_{i=1}^n \{1 + \lambda(X_i - \mu)\}^{-1} (X_i - \mu) = 0$.

Teorēma (Owen, 2001)

Ja $X_1, \dots, X_n$ ir neatkarīgi un vienādi sadalīti gadījuma lielumi ar sadalījuma funkciju F_0 un $\mu_0 = E(X_i)$, un $0 < D(X_i) < \infty$, tad $-2 \ln(R(\mu_0))$ tiecas uz χ_1^2 , kad $n \rightarrow \infty$.

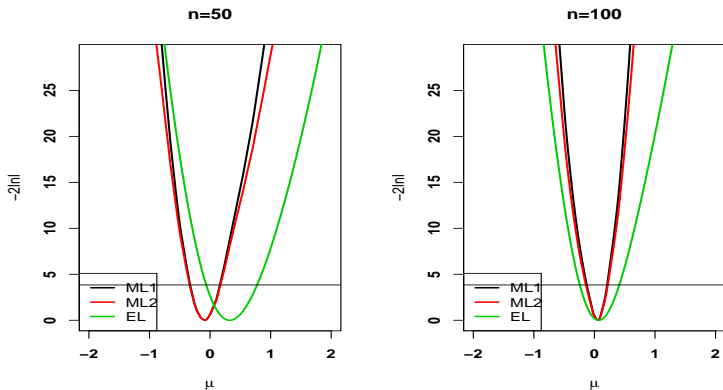
Neparametriskās un parametrisko metožu salīdzinājums vidējai vērtībai

att.: ML1, ML2 un EL $-2 \times \ln$ ticamības līknes standartnormālā sadalījuma parametram μ , $\alpha = 0.05$.

Ja $n = 20$, tad $\hat{\mu} = -0.1$, un ja $n = 50$, tad $\hat{\mu} = -0.01$.

Neparametriskās un parametrisko metožu salīdzinājums vidējai vērtībai

att.: ML1, ML2 un EL $-2 \times \ln$ ticamības līknes dubultā eksponenciālā sadalījuma parametram μ , $\alpha = 0.05$.

Ja $n = 50$, tad $\hat{\mu} = (-0.087; -0.089; 0.324)$ un ja $n = 100$, tad $\hat{\mu} = (0.056; 0.056; 0.07)$

Pārklājuma precizitāte vidējai vērtībai

$N(0,1)$ sadalījums

	ML1	Z-tests	ML2	t-tests	EL
$n = 20$	0.9483	0.9493	0.9396	0.9495	0.9319
$n = 50$	0.9524	0.9537	0.9469	0.9514	0.9463
$n = 100$	0.9483	0.9500	0.9471	0.9510	0.9472
$n = 500$	0.9457	0.9504	0.9442	0.9495	0.9445
$n = 1000$	0.9430	0.9490	0.9430	0.9487	0.9430

χ_1^2 sadalījums

	ML1	Z-tests	ML2	t-tests	EL
$n = 20$	0.8445	0.8445	0.8839	0.8929	0.8953
$n = 50$	0.8395	0.8395	0.9197	0.9224	0.9297
$n = 100$	0.8355	0.8355	0.9339	0.9352	0.9404
$n = 500$	0.8378	0.8378	0.9508	0.9512	0.9516
$n = 1000$	0.8360	0.8360	0.9454	0.9456	0.9470

- Parastajiem EL ticamības intervāliem kvantilēm pārklājuma kļūda ir ar kārtu $n^{-1/2}$ pat divpusējo intervālu gadījumā, savukārt ar kodolu metožu palīdzību nogludinātās EL ticamības intervālu pārklājuma kļūda ir ar kārtu n^{-1} .
- Tika apskatītas un salīdzinātas 3 EL metodes:
  - 1 parastā EL;
  - 2 Chen un Hall (1993.) gludinātā EL metode;
  - 3 Zhou un Jing (2003.) gludinātā EL metode.

- $X_1, \dots, X_n$ (X_i -neatkarīgi un vienādi sadalīti) ir izlase ar blīvuma funkciju f .
- Kodols tiek definēts kā gluda funkcija K , kurai ir spēkā, ka $K(x) \geq 0$, $\int K(x)dx = 1$, $\int xK(x)dx = 0$ un $\int x^2K(x)dx > 0$.
- Normālais jeb Gausa kodols:

$$K(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-x^2/2}.$$

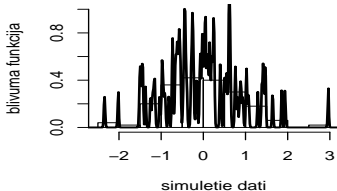
- Ja K ir kodols un joslas platums h ir pozitīvs skaitlis, tad

$$\hat{f}_n(x) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{1}{h} K\left(\frac{x - X_i}{h}\right)$$

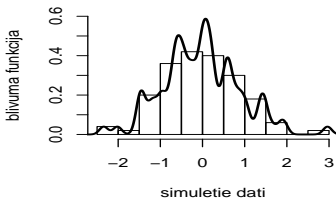
ir kodolu blīvuma funkcijas novērtējums.

$N(0,1)$ sadalījuma ģenerēšana

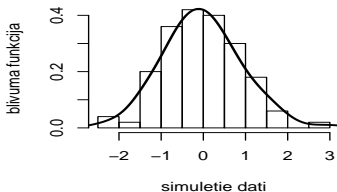
$N(0,1)$, $n=100$, $h=0.01$

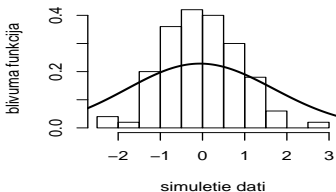
$N(0,1)$, $n=100$, $h=0.1$

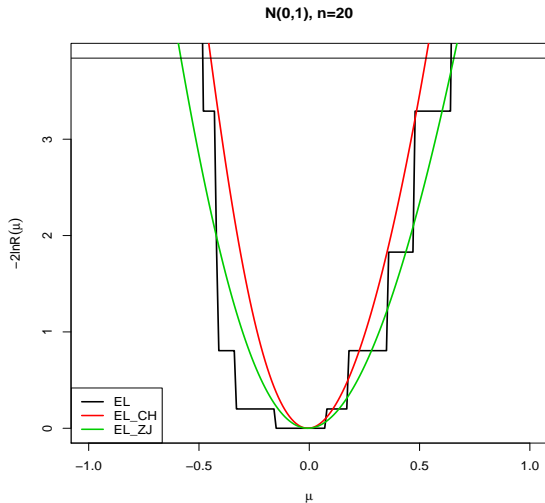
$N(0,1)$, $n=100$, $h=0.4$

$N(0,1)$, $n=100$, $h=1.5$

EL metožu salīdzinājums kvantilēm

EL $[-0.48;0.64]$, EL_{CH} $[-0.44;0.52]$, EL_{ZJ} $[-0.58;0.65]$.

Pārklājuma precizitāte $N(0,1)$ mediānai

			Ticamības līmenis		
			90%	95%	99%
$n = 20$	h	EL	0.8837	0.9589	0.9884
	n^{-1}	EL _{CH}	0.8898	0.9498	0.9885
		EL _{CHB}	0.8942	0.9509	0.9889
		EL _{ZJ}	0.8988	0.9550	0.9907
	$n^{-3/4}$	EL _{CH}	0.8951	0.9468	0.9883
		EL _{CHB}	0.8996	0.9507	0.9897
		EL _{ZJ}	0.9117	0.9598	0.9930
	$n^{-1/2}$	EL _{CH}	0.8977	0.9465	0.9881
		EL _{CHB}	0.9026	0.9505	0.9895
		EL _{ZJ}	0.9327	0.9703	0.9959

Valeinis (2007) Vācijā Gētingenas Universitātes izstrādātajā disertācijā parādīja, kā vispārināt empīrisko ticamības funkcijas metodi divu izlašu gadījumā vispārējā formā, kas sevī ietver divu vidējo vērtību, sadalījuma un kvantiļu funkciju starpības, Q-Q, P-P grafikus, ROC līknes, kā arī strukturālos attiecību modeļus.

Nākamais solis:

Parādīt Bārtleta korekciju divu izlašu gadījumiem vispārējā formā.

Ideja:

iegūt statistikas sadalījuma aproksimāciju caur tā kumulantiem

Edgeworth izvirzījums statistikai S_n

- $X_1, \dots, X_n$ i.i.d. gadījuma lielumi ar vidējo vērtību θ_0 un galīgu dispersiju σ^2 .
- $S_n = n^{1/2}(\hat{\theta} - \theta_0)/\sigma$, kur $\hat{\theta} = \bar{X}$.

$$\varphi_{S_n}(t) = \mathbb{E}\{\exp(itS_n)\} \rightarrow \mathbb{E}\{\exp(itN(0, 1))\} = e^{-t^2/2}, t \in \mathbb{R}.$$

Edgeworth izvirzījumi

$$\varphi_{S_n}(t) = e^{-t^2/2} \{1 + n^{-1/2}r_1(it) + n^{-1}r_2(it) + \dots + n^{-j/2}r_j(it) + \dots\},$$

kur $r_1(u) = \frac{1}{6}\kappa_3 u^3$, $r_2(u) = \frac{1}{24}\kappa_4 u^4 + \frac{1}{72}\kappa_3^2 u^6$, utt.

$$\varphi_{S_n}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{itx} dP(S_n \leq x) \text{ un } e^{-t^2/2} = \int_{-\infty}^{\infty} e^{itx} d\Phi(x),$$

$$P(S_n \leq x) = \Phi(x) + n^{-1/2}R_1(x) + n^{-1}R_2(x) + \dots + n^{-j/2}R_j(x) + \dots,$$

Edgeworth izvirzījums S_n

$$P(S_n \leq x) = \Phi(x) + n^{-1/2}p_1(x)\phi(x) + n^{-1}p_2(x)\phi(x) + \dots$$

- $X_1, \dots, X_n$ i.i.d. gadījuma lielumi ar nezināmu sadalījuma funkciju F un parametru θ ;
- $g(X, \theta)$, $E\{g(X, \theta)\} = 0$ (vidējai vērtībai $g(X_i, \theta) = X_i - \mu$);
- Empīriskā ticamības funkcija parametram θ

$$L(\theta) = \prod_{i=1}^n p_i = \prod_{i=1}^n n^{-1} \{1 + \lambda(\theta)g(X_i, \theta)\}^{-1}$$

- Empīriskās ticamības attiecība parametram θ

$$R(\theta) = \frac{L(\theta)}{L(\hat{\theta})} = \prod_{i=1}^n \{1 + \lambda(\theta)g(X_i, \theta)\}^{-1},$$

Logaritmiskā empīriskās ticamības attiecība

$$W(\theta_0) = -2 \log R(\theta_0) \rightarrow_d \chi_1^2,$$

kad $n \rightarrow \infty$ un $H_0 : \theta = \theta_0$ ir spēkā.

Ideja:

Korigēt $W(\theta)$ ar tās vidējo vērtību $\mathbb{E}\{W(\theta)\}$, kuras izvirzījums ir formā $1 - an^{-1}$, uzlabojot tās χ^2 sadalījuma aproksimācijas kļūdu no $O(n^{-1})$ uz $O(n^{-2})$.

Apzīmējumi: $\alpha_k = \mathbb{E}(X^k)$ un $A_k = n^{-1} \sum_i X_i^k - \alpha_k$.

1. No $n^{-1} \sum_i (X_i - \mu) \{1 + \lambda(X_i - \mu)\}^{-1} = 0$ nosaka λ :

$$\lambda = A_1 + \alpha_3 A_1^2 - A_1 A_2 + A_1 A_2^2 + A_1^2 A_3 + 2\alpha_3^2 A_1^3 - 3\alpha_3 A_1^2 A_2 - \alpha_4 A_1^3 + O_p(n^{-2}).$$

2. Nosaka $n^{-1} W_0$ izvirzījumu:

$$n^{-1} W_0 = A_1^2 - A_2 A_1^2 + \frac{2}{3} \alpha_3 A_1^3 + A_2^2 A_1^2 + \frac{2}{3} A_3 A_1^3 - 2\alpha_3 A_2 A_1^3 + \alpha_3^2 A_1^4 - \frac{1}{2} \alpha_4 A_1^4 + O_p(n^{-5/2}).$$

3. $n^{-1}W_0$ var uzrakstīt formā $n^{-1}W_0 = R^2 + O_p(n^{-5/2})$, kur $R = R_1 + R_2 + R_3 + O_p(n^{-2})$ un

$$R_1 = A_1, \quad R_2 = -\frac{1}{2}A_2A_1 + \frac{1}{3}\alpha_3A_1^2,$$

$$R_3 = \frac{3}{8}A_2^2A_1 + \frac{1}{3}A_3A_1^2 - \frac{5}{6}\alpha_3A_2A_1^2 + \frac{4}{9}\alpha_3^2A_1^3 - \frac{1}{4}\alpha_4A_1^3.$$

4. Kā rezultātā $n^{-1}W_0$ var pārrakstīt formā

$$n^{-1}W_0 = R_1^2 + 2R_1R_2 + 2R_1R_3 + R_2^2 + O_p(n^{-5/2}).$$

Johnson un Kotz pierādīja, ka s -tais nR^2 kumulants ir

$$\kappa_s = 2^{s-1}(s-1)!\{\mathbb{E}(nR^2)\}^s + O(n^{-3/2}).$$

s -tais $(nR^2)\{\mathbb{E}(nR^2)\}^{-1}$ kumulants ir $2^{s-1}(s-1)!$, kas ir arī s -tais χ_1^2 kumulants.

5. $\mathbb{P} [W_0 \{\mathbb{E}(nR^2)\}^{-1} \leq z] = \mathbb{P}(\chi_1^2 \leq z) + O(n^{-2}).$

$$\begin{aligned}\mathbb{E}(nR^2) &= n\{\mathbb{E}(R_1^2) + 2\mathbb{E}(R_1R_2) + 2\mathbb{E}(R_1R_3) + \mathbb{E}(R_2^2)\} + O(n^{-2}) \\ &= 1 + n^{-1} \left(-\frac{1}{3}\alpha_3^2 + \frac{1}{2}\alpha_4 \right) + O(n^{-2})\end{aligned}$$

6. Ja EL ticamības intervāls parametram μ ir

$$I_\alpha = \{\mu : W(\mu) \leq c_\alpha\},$$

kur c_α ir tāds, ka $\mathbb{P}(\chi_1^2 \leq c_\alpha) = 1 - \alpha$, tad EL ticamības intervāls ar Bārtleta korekciju ir

$$I'_\alpha = \{\mu : W(\mu) \leq c_\alpha(1 + n^{-1}a)\},$$

Simulācijas Bārtleta korekcijai $N(0, 1)$ vidējai vērtībai

		Ticamības līmenis		
		90%	95%	99%
n = 10	EL	0.8429	0.8975	0.9552
	EL _{B_{teo}}	0.8674	0.9162	0.9650
	EL _{B_{nov}}	0.8616	0.9118	0.9633
n = 20	EL	0.8786	0.9334	0.9787
	EL _{B_{teo}}	0.8924	0.9420	0.9830
	EL _{B_{nov}}	0.8900	0.9410	0.9825
n = 50	EL	0.8910	0.9456	0.9867
	EL _{B_{teo}}	0.8952	0.9486	0.9879
	EL _{B_{nov}}	0.8948	0.9482	0.9877

Simulācijas Bārtleta korekcijai χ_1^2 vidējai vērtībai

		Ticamības līmenis		
		90%	95%	99%
n = 10	EL	0.7704	0.8329	0.8975
	EL _{B_{teo}}	0.8389	0.8826	0.9297
	EL _{B_{nov}}	0.7906	0.8480	0.9074
n = 20	EL	0.8394	0.8925	0.9523
	EL _{B_{teo}}	0.8741	0.9198	0.9669
	EL _{B_{nov}}	0.8540	0.9042	0.9587
n = 50	EL	0.8710	0.9265	0.9776
	EL _{B_{teo}}	0.8876	0.9387	0.9818
	EL _{B_{nov}}	0.8797	0.9328	0.9793

Bārtleta korekcija kvantilēm

$g(X_i, \theta) = G_h(\theta - X_i) - q$, kur $G_h(x) = G(x/h)$ un h ir joslas platums un $G(t) = \int_{-\infty}^t K(x)dx$.

Chen un Hall pieeja:

1. No $n^{-1} \sum_i g_i(1 + \lambda g_i)^{-1} = 0$ iegūst λ :

$$\begin{aligned} \lambda &= \bar{g}_2^{-1} \bar{g}_1 + \bar{g}_2^{-3} \bar{g}_3 \bar{g}_1^2 + \{2\bar{g}_2^{-5} \bar{g}_3^2 - \bar{g}_2^{-4} \bar{g}_4\} \bar{g}_1^3 \\ &+ \sum_{k=4}^j R_{1k} \bar{g}_1^k + O_p\{(n^{-1/2} + h^r)^{j+1}\}, \end{aligned}$$

2. Iegūst $W(\theta)$ izvirkājumu

$$\begin{aligned} W(\theta) &= n \{ \bar{g}_2^{-1} \bar{g}_1^2 + \frac{2}{3} \bar{g}_2^{-3} \bar{g}_3 \bar{g}_1^3 + \left(\bar{g}_2^{-5} \bar{g}_3^2 - \frac{1}{2} \bar{g}_2^{-4} \bar{g}_4 \right) \bar{g}_1^4 \\ &- \left(2\bar{g}_2^{-6} \bar{g}_3 \bar{g}_4 - 2\bar{g}_2^{-7} \bar{g}_3^3 - \frac{2}{5} \bar{g}_2^{-5} \bar{g}_5 \right) \bar{g}_1^5 \} \\ &+ n \sum_{k=4}^j R_{2k} \bar{g}_1^{k+1} + O_p\{n(n^{-1/2} + h^r)^{j+2}\}. \end{aligned}$$

3. $W(\theta)$ var uzrakstīt formā $W(\theta) = (n^{1/2}S'_j)^2$,

$$\begin{aligned} S'_j = & \bar{g}_2^{-1/2} \left\{ \bar{g}_1 + \frac{1}{3} \bar{g}_2^{-2} \bar{g}_3 \bar{g}_1^2 + \left(\frac{4}{9} \bar{g}_2^{-4} \bar{g}_3^2 - \frac{1}{4} \bar{g}_2^{-3} \bar{g}_4 \right) \bar{g}_1^3 \right. \\ & + \left(\frac{23}{27} \bar{g}_2^{-6} \bar{g}_3^3 - \frac{11}{12} \bar{g}_2^{-5} \bar{g}_3 \bar{g}_4 + \frac{1}{5} \bar{g}_2^{-4} \bar{g}_5 \right) \bar{g}_1^4 \\ & \left. + \sum_{k=5}^j T_k \bar{g}_1^k \right\} + U_{1j} = S_j + U_{1j}, \end{aligned}$$

4. Iegūst Edgeworth izvirzījumu $n^{1/2}S_j$ sadalījumam,

5. Izpildoties zināmiem nosacījumiem, var iegūt, ka

$$\mathbb{E} \{W(\theta)\} = 1 + n^{-1}\beta + o(n^{-1}),$$

$$\text{kur } \beta = \frac{1}{6}(3\mu_2^{-2}\mu_4 - 2\mu_2^{-3}\mu_3^2)$$

Simulācijas Bārtleta korekcijai χ_3^2 mediānai

			Ticamības līmenis		
			90%	95%	99%
$n = 50$	h	EL	0.8798	0.9347	0.9930
	n^{-1}	EL _{CH}	0.8859	0.9425	0.9914
		EL _{CH_B}	0.8866	0.9437	0.9917
	$n^{-3/4}$	EL _{CH}	0.8927	0.9464	0.9906
		EL _{CH_B}	0.8942	0.9482	0.9912
	$n^{-1/2}$	EL _{CH}	0.8953	0.9490	0.9906
		EL _{CH_B}	0.8971	0.9493	0.9908
	$n^{-1/4}$	EL _{CH}	0.8926	0.9463	0.9893
		EL _{CH_B}	0.8943	0.9483	0.9903

- $X_1, \dots, X_{n_1}$ ir i.i.d. $\sim F_1$ un $Y_1, \dots, Y_{n_2}$ ir i.i.d. $\sim F_2$;
- Informācija par parametriem θ_0 un Δ_0 ir pieejama ar funkcijām $w_1(X_i, \theta_0, \Delta_0, t)$ un $w_2(Y_j, \theta_0, \Delta_0, t)$, kurām ir spēkā

$$\mathbb{E}_{F_1} w_1(X, \theta_0, \Delta_0, t) = 0, \quad \mathbb{E}_{F_2} w_2(Y, \theta_0, \Delta_0, t) = 0.$$

- Empīriskās ticamības attiecība

$$R(\Delta, \theta) = \sup_{\theta, p, q} \prod_{i=1}^{n_1} (n_1 p_i) \prod_{j=1}^{n_2} (n_2 q_j), \quad \text{kur}$$

$$p_i = \{n_1(1 + \lambda_1(\theta)w_1(X_i, \theta, \Delta, t))\}^{-1}, \quad i = 1, \dots, n_1.$$

$$q_j = \{n_2(1 + \lambda_2(\theta)w_2(Y_j, \theta, \Delta, t))\}^{-1}, \quad j = 1, \dots, n_2,$$

- Empīriskā logaritmiskā ticamības attiecība

$$W(\Delta, \theta) = -2 \log R(\Delta, \theta) = 2 \sum_{i=1}^{n_1} \log(1 + \lambda_1(\theta) w_1(X_i, \theta, \Delta, t)) \\ + 2 \sum_{j=1}^{n_2} \log(1 + \lambda_2(\theta) w_2(Y_j, \theta, \Delta, t)).$$

- Parametra θ novērtējumu $\hat{\theta} = \hat{\theta}(\Delta)$, kas maksimizē $R(\Delta, \theta)$ fiksētam parametram Δ , var iegūt no vienādojuma $\partial W(\Delta, \theta) / \partial \theta$

Izpildoties zināmiem nosacījumiem

$$-2 \log R(\Delta_0, \hat{\theta}) \rightarrow_d \chi_1^2,$$

- $\theta_0 = \int X dF_1(x)$, $\Delta_0 = \int Y dF_2(y) - \int X dF_1(x)$ un $w_1 = X - \theta_0$, $w_2 = Y - \theta_0 - \Delta_0$;
- Liu, Zou un Zhang (2008) ieguva $n^{-1}W(\theta)$ formā $n^{-1}W(\theta) = \Delta_1 + \Delta_2^* + O_p(n^{-5/2})$,
- $\Delta_2^* = \frac{2}{3}A_{01}^3(A_{13} - A_{03}) + (A_{02} - A_{12})A_{01}^2$, taču $\Delta_2 = \frac{2}{3}A_{01}^3(A_{13} - A_{03}) + (A_{02} - A_{12})(A_{01}^2 + \alpha_3 A_{01}^3 - A_{01}^2 A_{02})$, ko var pārrakstīt $\Delta_2 = \Delta_2^* + \delta$

Simulācijas Bārtleta korekcijai χ_3^2 un $\exp(1)$ vidējo starpībai

		$n_2 = 10$	$n_2 = 20$	$n_2 = 30$
$n_1 = 10$	EL	0.8877	0.9210	0.9284
	$EL_{B_{teo}}$	0.9183	0.9364	0.9412
	$EL_{B_{nov}}$	0.9057	0.9352	0.9374
$n_1 = 20$	EL	0.8915	0.9213	0.9313
	$EL_{B_{teo}}$	0.9162	0.9358	0.9425
	$EL_{B_{nov}}$	0.9056	0.9318	0.9403
$n_1 = 30$	EL	0.8838	0.9251	0.9342
	$EL_{B_{teo}}$	0.9119	0.9355	0.9427
	$EL_{B_{nov}}$	0.9007	0.9286	0.9379

Simulācijas Bārtleta korekcijai $\exp(1)$ un $\exp(2)$ vidējo starpībai

		$n_2 = 10$	$n_2 = 20$	$n_2 = 30$
$n_1 = 10$	EL	0.8862	0.8803	0.8757
	$EL_{B_{teo}}$	0.9186	0.9134	0.9167
	$EL_{B_{nov}}$	0.9015	0.8962	0.8946
$n_1 = 20$	EL	0.9170	0.9163	0.9201
	$EL_{B_{teo}}$	0.9379	0.9378	0.9343
	$EL_{B_{nov}}$	0.9305	0.9257	0.9280
$n_1 = 30$	EL	0.9200	0.9261	0.9289
	$EL_{B_{teo}}$	0.9389	0.9396	0.9430
	$EL_{B_{nov}}$	0.9339	0.9378	0.9374

- Darbā iegūtais rezultāts:

$$\begin{aligned}
 W &= 2\tilde{v}_1 \bar{w}_{12}^{-1} \bar{w}_{11} + (2\tilde{v}_1 \bar{w}_{13} \bar{w}_{12}^{-3} - \tilde{v}_2 \bar{w}_{12}^{-2}) \bar{w}_{11}^2 \\
 &+ \left(\frac{2}{3} \tilde{v}_3 \bar{w}_{12}^{-3} - 2\tilde{v}_2 \bar{w}_{13} \bar{w}_{12}^{-4} - 2\tilde{v}_1 \bar{w}_{14} \bar{w}_{12}^{-4} + 4\tilde{v}_1 \bar{w}_{13}^2 \bar{w}_{12}^{-5} \right) \bar{w}_{11}^3 \\
 &+ \left(2\tilde{v}_3 \bar{w}_{12}^{-5} \bar{w}_{13} - \frac{1}{2} \tilde{v}_4 \bar{w}_{12}^{-4} + 2\tilde{v}_2 \bar{w}_{14} \bar{w}_{12}^{-5} - 5\tilde{v}_2 \bar{w}_{13}^2 \bar{w}_{12}^{-6} \right) \bar{w}_{11}^4 \\
 &+ \left(\frac{2}{5} \tilde{v}_5 \bar{w}_{12}^{-5} + 2\tilde{v}_2 \bar{w}_{13} \bar{w}_{14} \bar{w}_{12}^{-7} - 2\tilde{v}_3 \bar{w}_{14} \bar{w}_{12}^{-6} + 6\tilde{v}_3 \bar{w}_{13}^2 \bar{w}_{12}^{-7} \right) \bar{w}_{11}^5 \\
 &- (4\tilde{v}_2 \bar{w}_{13}^3 \bar{w}_{12}^{-8} + 2\tilde{v}_4 \bar{w}_{13} \bar{w}_{12}^{-6}) \bar{w}_{11}^5 + \sum_{k=5}^j R_{2k} \bar{w}_{11}^{k+1} \\
 &+ (o_p(b) + O_p(\delta + l^{-1/2}))^{j+2},
 \end{aligned}$$

kur $b = \min(b_1, b_2)$, $l = \min(n_1, n_2)$, $\delta = O(b^r)$,

$\tilde{v}_k = n_1 \bar{w}_{1k} + n_2 c^k \bar{w}_{2k}$, $\bar{w}_{1k} = n_1^{-1} \sum_{i=1}^{n_1} w_1^k$ un

$\bar{w}_{2k} = n_2^{-1} \sum_{j=1}^{n_2} w_2^k$.

Paldies par uzmanību!